

TRAIL

Train in your language: multilingual transnational training in EU civil and commercial law

(Εκπαιδευτείτε στη γλώσσα σας: πολύγλωσση διακρατική εκπαίδευση στο αστικό και εμπορικό δίκαιο της ΕΕ)

882079 — TRAIL — JUST-AG-2019 / JUST-JTRA-EJTR-AG-2019

D4.1 – Υλικό διάχυσης

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

σχετικά με τα πρότυπα του ενωσιακού δικαίου

Πίνακας περιεχομένων

Σύνοψη	3
Ευρωπαϊκές διαδικασίες.....	4
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 - Ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών.....	4
Κανονισμός 1896/2006 – Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής	6
Κανονισμός 655/2014 – Ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού.....	9
Αφερεγγυότητα.....	11
Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 – Διαδικασίες αφερεγγυότητας.....	11
Κυκλοφορία εγγράφων	13

Σύνοψη

Στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ έργου με τίτλο “Train in your language: multilingual transnational training in EU civil and commercial law – TRAIL” («Εκπαιδεύετε στη γλώσσα σας: πολύγλωσση διακρατική εκπαίδευση στο αστικό και εμπορικό δίκαιο της ΕΕ – TRAIL»), 175 δικηγόροι, συμβολαιογράφοι και δικαστικοί επιμελητές από την Ελλάδα, την Κύπρο, την Εσθονία, τη Λετονία και την Πολωνία, καθώς και 16 εκπαιδευτές, έλαβαν κατάρτιση σχετικά με το αστικό και εμπορικό δικονομικό δίκαιο της ΕΕ, μέσω πέντε πολύγλωσσων διακρατικών εργαστηρίων κατάρτισης, υπό τον συντονισμό του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου (Ελλάδα), σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Ταλλίν (Εσθονία), το Εργαστήριο Νομικής Πληροφορικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ελλάδα), το Πανεπιστήμιο Κύπρου (Κύπρος), το Πανεπιστήμιο της Σιλεσίας (Πολωνία) και το Πανεπιστήμιο της Λετονίας (Λετονία). Το έργο υποστηρίζεται από 16 επαγγελματικές ενώσεις στις συμμετέχουσες χώρες.

Τα σεμινάρια κατάρτισης επικεντρώθηκαν σε πέντε νομικές πράξεις και εργαλεία της ΕΕ και ειδικότερα στον κανονισμό 655/2014 σχετικά με τη δέσμευση ευρωπαϊκού τραπεζικού λογαριασμού, στο σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων (BRIS-ΣΔΙΜΗΕ), το οποίο θεσπίστηκε αρχικά με την οδηγία 2012/17/ΕΕ, στον κανονισμό 848/2015 περί διαδικασιών αφερεγγυότητας (αναδιατύπωση), στον κανονισμό 2015/2421 σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 861/2007 για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και στον κανονισμό 2016/1191 για την απλούστευση των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημόσιων εγγράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το παρόν εγχειρίδιο συνοψίζει τα βασικά πρότυπα που προβλέπονται στις προαναφερθείσες νομικές πράξεις, με στόχο να παράσχει σε επαγγελματίες εύχρηστες και περιεκτικές κατευθύνσεις, που μπορούν να αξιοποιηθούν στην καθημερινή τους πρακτική. Οι εν λόγω νομικές πράξεις εξετάζονται στο πλαίσιο τριών ευρύτερων θεματικών ενότητων, οι οποίες ορίστηκαν από την επιστημονική και την εκπαιδευτική επιτροπή του έργου. Πρόκειται για τις εξής θεματικές ενότητες: (1) ευρωπαϊκές διαδικασίες, στο πλαίσιο της οποίας καλύπτεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007, ο κανονισμός 655/2014 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006, (2) αφερεγγυότητα, στο πλαίσιο της οποίας καλύπτεται ο κανονισμός 848/2015 και (3) κυκλοφορία εγγράφων, στο πλαίσιο της οποίας καλύπτεται ο κανονισμός 2016/1191 και ο κανονισμός 2015/2421, και ειδικότερα οι ρυθμίσεις του περί επίδοσης εγγράφων.

Σύνταξη: Δρ. Γεώργιος Κόντης, Dr. Aare Kruuser, Dr hab. Maciej De Abgaro Zachariasiewicz.

Επιμέλεια: Ζωή Άννα Κασάπη LL.M. (ΚΕΣΔ).

Ευρωπαϊκές διαδικασίες

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 - Ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών

Σκοπός κανονισμού: η καθιέρωση μιας απλουστευμένης και ταχείας γραπτής διαδικασίας για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων που αφορούν μικρές διασυνοριακές διαφορές. Με τον τρόπο αυτό, μειώνονται τα έξοδα και διασφαλίζεται ότι οι αποφάσεις που εκδίδονται σε μια χώρα της ΕΕ εκτελούνται αυτόματα σε κάποια άλλη. Τη διαδικασία που καθιερώνει ο κανονισμός μπορούν να χρησιμοποιούν οι διάδικοι εναλλακτικά, αντί των διαδικασιών που ισχύουν βάσει του δικαίου των κρατών μελών.

Πεδίο εφαρμογής: Ο κανονισμός εφαρμόζεται σε διαφορές διασυνοριακού χαρακτήρα, εφόσον η αξία της απαιτήσεως δεν υπερβαίνει τα 5.000 ευρώ, εξαιρουμένων κάθε είδους τόκων, δαπανών και εξόδων. Εφαρμόζεται μόνο σε κατ' αντιδικία διαδικασίες.

- Ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε υποθέσεις που αφορούν:
 - (α) στο καθεστώς ή στην ικανότητα δικαίου ενός ατόμου·
 - (β) στα περιουσιακά δικαιώματα που προκύπτουν από γαμικές ή συντροφικής φύσεως σχέσεις·
 - (γ) στις οικογενειακές υποχρεώσεις διατροφής·
 - (δ) στις διαθήκες και στην κληρονομική διαδοχή·
 - (ε) στις πτωχεύσεις·
 - (στ) στην κοινωνική ασφάλιση·
 - (ζ) σε διαιτησίες·
 - (η) στο εργατικό δίκαιο·
 - (θ) στις μισθώσεις ακινήτων·
 - (ι) στις παραβιάσεις του ιδιωτικού βίου και των δικαιωμάτων της προσωπικότητας, μεταξύ των οποίων η δυσφήμιση.
- Στο πλαίσιο του κανονισμού, ως διαφορές διασυνοριακού χαρακτήρα ορίζονται αυτές στις οποίες τουλάχιστον ένας διάδικος έχει την κατοικία ή τη διαμονή του σε χώρα της ΕΕ άλλη από τη χώρα του επιληφθέντος δικαστηρίου. Επομένως, διαφορές μεταξύ διαδίκου που κατοικεί στο κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου και διαδίκου που κατοικεί σε τρίτη χώρα δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.

Διαδικασία

Οι **ενάγοντες** κινούν τη γραπτή διαδικασία με την αποστολή του συμπληρωμένου τυποποιημένου εντύπου αγωγής Α (παράρτημα Ι), και κάθε σχετικού δικαιολογητικού, προς το δικαστήριο που χειρίζεται την υπόθεση. Οι αγωγές μπορούν να υποβάλλονται ηλεκτρονικά, εφόσον το αρμόδιο δικαστήριο το επιτρέπει.

Τα επίσημα έντυπα πρέπει να είναι στη γλώσσα που χρησιμοποιεί το δικαστήριο, ενώ άλλα έγγραφα ίσως χρειαστεί να μεταφραστούν.

Τα **δικαστήρια** μπορούν:

- (α) να ζητούν συμπληρωματικές πληροφορίες, διευκρινίσεις ή διορθώσεις στην αρχική υποβολή, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου Β (παράρτημα ΙΙ)·
- (β) να απορρίπτουν αγωγές που είναι απαράδεκτες ή αγωγές όπου ο ενάγων δεν παρέχει τις συμπληρωματικές πληροφορίες εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας·

- (γ) να συμφωνούν τη διεξαγωγή προφορικής ακρόασης όταν θεωρούν αδύνατο να αποφανθούν με βάση μόνο τα γραπτά στοιχεία.

Τα δικαστήρια προχωρούν με την υπόθεση με την αποστολή στον εναγόμενο της αγωγής και του τυποποιημένου εντύπου απάντησης Γ (παράρτημα ΙΙΙ) εντός 14 ημερών από την κατάθεση του δεόντως συμπληρωμένου εντύπου.

Οι εναγόμενοι:

- (α) μπορούν να απαντήσουν στο δικαστήριο εντός 30 ημερών. Η απάντησή τους αποστέλλεται στον ενάγοντα εντός 14 ημερών·
- (β) μπορούν να ισχυρισθούν ότι το ύψος της μη χρηματικής απαίτησης υπερβαίνει το όριο των 5.000 ευρώ. Το δικαστήριο κρίνει εάν αυτό αληθεύει. Εάν δεν αληθεύει, η εκδίκαση της απόφασης συνεχίζεται. Εάν αληθεύει, η υπόθεση παραπέμπεται στο σχετικό νομικό σύστημα της χώρας.

Η εκπροσώπηση των διαδίκων από δικηγόρο δεν είναι υποχρεωτική. Οι διάδικοι δικαιούνται πρακτική αρωγή για τη συμπλήρωση των εντύπων καθώς και γενικές πληροφορίες σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών και τα αρμόδια δικαστήρια. Η εν λόγω ενημέρωση παρέχεται δωρεάν.

Τα **δικαστήρια** εκδίδουν την απόφαση εντός 30 ημερών από την κατάθεση των απαντήσεων του εναγομένου ή του ενάγοντος, εκτός εάν:

- (α) ζητήσουν από τους διαδίκους περαιτέρω στοιχεία·
- (β) συγκεντρώσουν αποδεικτικά στοιχεία με την απλούστερη και λιγότερο δαπανηρή μέθοδο·
- (γ) οργανώσουν προφορική ακρόαση, με τη χρήση εξ αποστάσεως τεχνολογίας της επικοινωνίας, όπως μέσω εικονοδιάσκεψης ή τηλεδιάσκεψης όπου αυτό είναι εφικτό, ωστόσο τα άτομα μπορούν να ζητήσουν να παρίστανται προσωπικά.

Το δικαστήριο, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, επιδιώκει την επίτευξη συμβιβασμού μεταξύ των διαδίκων.

Κατά τα λοιπά, η διαδικασία διέπεται από την πολιτική δικονομία του κράτους μέλους όπου διεξάγεται η διαδικασία.

Η απόφαση είναι εκτελεστή παρά τη δυνατότητα άσκησης ενδίκου μέσου κατά τα προβλεπόμενα στο εθνικό δίκαιο.

Τα **έγγραφα** και οι **αποφάσεις** παραδίδονται ταχυδρομικώς ή ηλεκτρονικά, με την απόδειξη παραλαβής τους.

Έξοδα

Τα δικαστικά έξοδα πρέπει:

- (α) να μην είναι δυσανάλογα και υψηλότερα από εκείνα των εθνικών απλουστευμένων δικαστικών διαδικασιών·
- (β) να επιτρέπουν στους διάδικους, ιδίως σε εκείνους που βρίσκονται σε άλλη χώρα της ΕΕ, να χρησιμοποιούν εξ αποστάσεως μορφές πληρωμής, όπως πληρωμή με τραπεζικό έμβασμα, με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα ή απευθείας από τραπεζικό λογαριασμό.

Τα έξοδα επιβαρύνουν τον ηττημένο διάδικο και δεν επιδικάζονται υπέρ του νικήσαντος διαδίκου εάν η πραγματοποίησή τους ήταν περιττή ή εφόσον είναι δυσανάλογα προς το ύψος της αγωγής.

Οι διατάξεις του κανονισμού εφαρμόζονται με την επιφύλαξη εθνικών διατάξεων, σύμφωνα με τις οποίες, σε περίπτωση που η αγωγή γίνεται εν μέρει δεκτή, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει σε κάθε διάδικο τα διαδικαστικά έξοδα που τον αφορούν ή να τα καταλείψει μεταξύ των διαδίκων.

Επανεξέταση

Η επανεξέταση της απόφασης είναι δυνατή εάν ο εναγόμενος:

- (α) δεν έλαβε το έντυπο της αγωγής ή κλήση σε προφορική ακρόαση εγκαίρως ώστε να προετοιμάσει την υπεράσπισή του·
- (β) εμποδίστηκε να απαντήσει στην αγωγή λόγω ανωτέρας βίας (ή έκτακτων περιστάσεων) και χωρίς δική του υπαιτιότητα·
- (γ) ζητήσει επανεξέταση εντός 30 ημερών από την έκδοση της απόφασης.

Η επανεξέταση συνιστά αυτοτελές ευρωπαϊκό ένδικο μέσο, που μπορεί να ασκηθεί εφόσον δεν προβλέπεται η άσκηση ενδίκου μέσου από το εθνικό δίκαιο. Εάν από το εθνικό δίκαιο προβλέπεται η άσκηση τέτοιου ενδίκου μέσου και ο εναγόμενος δεν κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας, η αίτηση επανεξέτασης είναι απαράδεκτη.

Το αρμόδιο δικαστήριο έκδοσης της απόφασης μπορεί είτε να κάνει αποδεκτή είτε να απορρίψει την αίτηση επανεξέτασης. Σε περίπτωση απόρριψης, τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης παραμένουν σε ισχύ. Σε περίπτωση που το ένδικο μέσο γίνει δεκτό, η απόφαση ακυρώνεται και τα έννομα αποτελέσματά της ακυρώνονται αναδρομικά και θεωρούνται μηδέποτε γενομένα.

Εκτελεσιμότητα

Οι αποφάσεις είναι εκτελεστές σε κάθε άλλη χώρα της ΕΕ και πρέπει να συνοδεύονται από βεβαίωση, το τυποποιημένο έντυπο Δ (παράρτημα IV), στην αντίστοιχη γλώσσα της ΕΕ, χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση, εφόσον ζητηθεί από κάποιον διάδικο.

Η απόφαση μπορεί να απορριφθεί από το έχον δικαιοδοσία δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης, κατόπιν αιτήσεως του ηττημένου διάδικου, εάν δεν είναι συμβατή με προγενέστερη απόφαση εκδοθείσα σε χώρα της ΕΕ ή σε τρίτη χώρα, εφόσον:

- (α) αφορούσε το ίδιο θέμα και είχε τους ίδιους αντιδίκους·
- (β) εκδόθηκε στο κράτος μέλος εκτέλεσης ή αναγνωρίζεται νομικά ως τοιαύτη·
- (γ) η αντίφαση δεν προβλήθηκε, ούτε θα μπορούσε να είχε προβληθεί, με ένσταση κατά τη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου της άλλης χώρας.

Έπειτα από προσβολή της απόφασης ή έπειτα από αίτηση επανεξέτασής της ενώπιον του εκδώντος δικαστηρίου, το έχον δικαιοδοσία δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης μπορεί επίσης:

- (α) να περιορίσει τη διαδικασία εκτέλεσης σε συντηρητικά μέτρα·
- (β) να εξαρτήσει την εκτέλεση από όρους·
- (γ) να αναστείλει, σε έκτακτες περιστάσεις, τη διαδικασία εκτέλεσης.

Η εκτέλεση των αποφάσεων διέπεται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Κανονισμός 1896/2006 – Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής

Σκοπός κανονισμού: η απλούστευση, η επιτάχυνση και η μείωση των δικαστικών εξόδων σε υποθέσεις στις οποίες συμμετέχουν περισσότερες από μία χώρες της ΕΕ, μέσω της θέσπισης διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής για αξιώσεις που δεν αμφισβητούνται από τον

καθού, καθώς και μέσω της ελεύθερης κυκλοφορίας ευρωπαϊκών διαταγών πληρωμής οι οποίες αναγνωρίζονται και εκτελούνται σε όλες τις χώρες της ΕΕ.

Πεδίο εφαρμογής: Η διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις εφόσον τουλάχιστον ένας από τους διαδίκους ζει σε χώρα της ΕΕ διαφορετική από αυτή στην οποία υποβλήθηκε η αίτηση για τη διαταγή. Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής εκδίδεται μόνο όταν η αξίωση είναι χρηματική, βέβαιη, εκκαθαρισμένη και απαιτητή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης για ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.

Η διαδικασία δεν εφαρμόζεται σε ορισμένες περιπτώσεις και ειδικότερα:

- (α) σε φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις,
- (β) σε υποθέσεις σχετικές με την ευθύνη του κράτους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας,
- (γ) σε περιουσιακές σχέσεις συζύγων,
- (δ) σε πτωχεύσεις, διαδικασίες που αφορούν την εκκαθάριση αφερέγγυων εταιριών ή άλλων νομικών προσώπων, πτωχευτικούς συμβιβασμούς, πράξεις συμβιβασμών και άλλες ανάλογες διαδικασίες,
- (ε) στην κοινωνική ασφάλιση,
- (στ) σε αξιώσεις που απορρέουν από εξωσυμβατικές ενοχές, εκτός εάν αποτελούν αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των μερών ή υπάρχει αναγνώριση της οφειλής, ή συνδέονται με εκκαθαρισμένες οφειλές που προκύπτουν από συγκυριότητα.

Διαδικασία

Διαδικασία αίτησης

Ο κανονισμός περιλαμβάνει τυποποιημένο έντυπο για την υποβολή αίτησης σε δικαστήριο για ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.

- Η αξίωση πρέπει να αφορά συγκεκριμένο ποσό που είναι απαιτητό κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
- Η δικαιοδοσία των δικαστηρίων καθορίζεται από τους κανόνες που θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1215/2012 σχετικά με την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Ο όρος «δικαστήριο» ερμηνεύεται αυτοτελώς και ως τέτοιο μπορεί να θεωρηθεί κάθε αρμόδια κρατική αρχή.
- Το δικαστήριο στο οποίο έχει υποβληθεί αίτηση εξετάζει κατά πόσον πληρούνται οι διάφορες προϋποθέσεις (ο διασυννοριακός χαρακτήρας της υπόθεσης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η δικαιοδοσία του δικαστηρίου, κ.λπ.) το συντομότερο δυνατό, καθώς επίσης και κατά πόσο η αξίωση φαίνεται να είναι βάσιμη. Το δικαστήριο οφείλει να παράσχει στον αιτούντα τη δυνατότητα να συμπληρώσει ή να διορθώσει την αίτησή του, εάν δεν είναι προδήλως αβάσιμη ή απαράδεκτη.
- Το δικαστήριο οφείλει να ενημερώσει τον αιτούντα για τους λόγους απόρριψης της αίτησης. Σε αυτήν την περίπτωση, η απόρριψη δεν υπόκειται σε έφεση ή αναίρεση, όμως ο αιτών μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση για ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής ή να χρησιμοποιήσει άλλη διαθέσιμη διαδικασία που προβλέπεται από το δίκαιο χώρας της ΕΕ.

Έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής

Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις, το δικαστήριο εκδίδει την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής το συντομότερο δυνατό και κανονικά εντός 30 ημερών μετά την κατάθεση της αίτησης (το χρονικό

διάστημα που απαιτείται για τη συμπλήρωση ή διόρθωση της αίτησης δεν προσμετράται στην παραπάνω περίοδο). Μια διαταγή πληρωμής εκδίδεται μόνο με βάση τις πληροφορίες που παρέχει ο αιτών, εφόσον η αξίωση φαίνεται να είναι βάσιμη. Η διαταγή αναγνωρίζεται και εκτελείται σε άλλες χώρες της ΕΕ χωρίς να είναι δυνατή η αμφισβήτησή της (αποτελεί δεδικασμένο μεταξύ των διαδίκων), εκτός αν ο καθού καταθέσει δήλωση αντιρρήσεων στο δικαστήριο που την εκδίδει.

Οι διαδικασίες εκτέλεσης διέπονται από το εθνικό δίκαιο της χώρας της ΕΕ όπου ζητείται η εκτέλεση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Η εκτέλεση απορρίπτεται, κατόπιν αιτήσεως του καθού, από το αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης, εάν η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής είναι ασυμβίβαστη με προγενέστερη απόφαση ή διαταγή που είχε εκδοθεί προηγουμένως σε κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα, εφόσον το ασυμβίβαστο δεν θα μπορούσε να έχει προβληθεί δι' ενστάσεως στο πλαίσιο της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής.

Επίδοση ή κοινοποίηση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής

Μια ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής επιδίδεται ή κοινοποιείται στον καθού σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο της χώρας όπου πραγματοποιείται η επίδοση ή κοινοποίηση. Οι πιθανές μέθοδοι επίδοσης ή κοινοποίησης μιας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, με ή χωρίς αποδεικτικό παραλαβής εκ μέρους του καθού, καθορίζονται στον κανονισμό και περιλαμβάνουν την επίδοση ή κοινοποίηση από αρμόδιο πρόσωπο, την ταχυδρομική επίδοση ή κοινοποίηση και την επίδοση ή κοινοποίηση με ηλεκτρονικά μέσα.

Αμφισβήτηση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής

Ο καθού μπορεί να καταθέσει δήλωση αντιρρήσεων στο δικαστήριο που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής. Η εν λόγω δήλωση πρέπει να αποσταλεί εντός 30 ημερών μετά την επίδοση ή κοινοποίηση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Όταν ο καθού καταθέσει δήλωση αντιρρήσεων, η τακτική αστική διαδικασία συνεχίζεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων της χώρας της ΕΕ στην οποία έχει εκδοθεί η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, εκτός αν ο αιτών δεν επιθυμεί τη συνέχιση της διαδικασίας.

Ο καθού μπορεί να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου μετά τη λήξη της προθεσμίας των 30 ημερών για την υποβολή δήλωσης αντιρρήσεων, αν:

- η διαταγή πληρωμής επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε χωρίς βεβαίωση παραλαβής εκ μέρους του καθού και όχι εγκαίρως για την προετοιμασία υπεράσπισης,
- ο καθού δεν είχε τη δυνατότητα να αντιταχθεί στην αξίωση για λόγους ανωτέρας βίας ή λόγω εκτάκτων περιστάσεων,
- η διαταγή πληρωμής εκδόθηκε προδήλως εσφαλμένως.

Αν το δικαστήριο απορρίψει την αίτηση του καθού, η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής παραμένει εν ισχύ. Αν, από την άλλη, το δικαστήριο αποφασίσει ότι η επανεξέταση δικαιολογείται, η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής καθίσταται άκυρη και η διαφορά επιλύεται από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια.

Επανεξέταση από εθνικά δικαστήρια

Η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής μπορεί να επανεξετασθεί από το αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους που την εξέδωσε:

- (α) σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού·

(β) όταν έχει κηρυχθεί εκτελεστή παρά το γεγονός ότι δεν είχε επιδοθεί νομίμως στον καθού σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες του εθνικού δικαίου ή τις διατάξεις του κανονισμού·

(γ) σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σε περιπτώσεις «ανωτέρας βίας».

Έξοδα

Τα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας για την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής καθορίζονται από τα εθνικά δικαστήρια, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικοί κανόνες δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από εκείνους που διέπουν αντίστοιχες αγωγές του εσωτερικού δικαίου και δεν καθιστούν στην πράξη αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει το δίκαιο της Ένωσης.

Κανονισμός 655/2014 – Ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού

Σκοπός κανονισμού: η διευκόλυνση της είσπραξης οφειλών μεταξύ χωρών της ΕΕ σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις μέσω της θέσπισης μιας νέας διαδικασίας που επιτρέπει σε ένα δικαστήριο χώρας της ΕΕ να δεσμεύει κεφάλαια στον τραπεζικό λογαριασμό ενός οφειλέτη σε άλλη χώρα της ΕΕ.

Ο κανονισμός: α) παρέχει στους δανειστές ενιαία διαδικασία έκδοσης απόφασης δέσμευσης τραπεζικού λογαριασμού, β) μειώνει τα δικαστικά έξοδα και τις καθυστερήσεις που σχετίζονται με τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, γ) διευκολύνει τις διαδικασίες εκτέλεσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δ) διευκολύνει την είσπραξη επιχειρηματικών οφειλών και ε) εμποδίζει τους οφειλέτες να αποκρύπτουν τα περιουσιακά τους στοιχεία πριν την απόκτηση εκτελεστού τίτλου εκ μέρους του δανειστή.

Πεδίο εφαρμογής: Η ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού εφαρμόζεται σε χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, με εξαίρεση τα εξής:

- (α) φορολογικά, τελωνειακά ή διοικητικά ζητήματα και κοινωνική ασφάλιση·
- (β) περιουσιακά δικαιώματα που απορρέουν από έγγαμη ή ισοδύναμη σχέση, διαθήκες και κληρονομική διαδοχή·
- (γ) απαιτήσεις κατά οφειλέτη έναντι του οποίου έχουν κινηθεί διαδικασίες πτώχευσης ή αφερεγγυότητας, δικαστικοί συμβιβασμοί, πτωχευτικοί συμβιβασμοί ή άλλες παρόμοιες διαδικασίες.

Επιπλέον, εξαιρούνται ορισμένες κατηγορίες τραπεζικών λογαριασμών ειδικής προστασίας.

Τίθεται στη διάθεση **πολιτών και επιχειρήσεων** σε υποθέσεις στις οποίες ο λογαριασμός, κατά την ημερομηνία της αίτησης προς έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού, τηρείται σε διαφορετική χώρα της ΕΕ από τη χώρα κατοικίας του δανειστή ή τη χώρα όπου εδρεύει το επιληφθέν δικαστήριο.

Η ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού παρέχεται ως εναλλακτική δυνατότητα προς τις εθνικές διαδικασίες και δεν τις αντικαθιστά. Δεν συνιστά μέσο εκτέλεσης αλλά προστατευτικό μέτρο.

Η δυνατότητα έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού δεν είναι διαθέσιμη για τους δανειστές με έδρα στη Δανία ή για τους τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούνται στη χώρα αυτή.

Διαδικασία

Η διαδικασία μπορεί να κινηθεί κατά του οφειλέτη πριν από την έναρξη της διαδικασίας για την κύρια υπόθεση, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ή μετά την εξασφάλιση δικαστικής απόφασης, δικαστικού συμβιβασμού ή δημόσιου εγγράφου που επιβάλλει στον οφειλέτη την πληρωμή της απαίτησης. Δεν είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση από δικηγόρο. Το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού είναι κατά κανόνα αρμόδιο και για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Όταν ο οφειλέτης είναι καταναλωτής, το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού, με σκοπό την εξασφάλιση απαίτησης συνδεδεμένης με σύμβαση που έχει συναφθεί με τον καταναλωτή, είναι το δικαστήριο της χώρας της ΕΕ στην οποία κατοικεί ο δανειστής.

Σε κάθε περίπτωση, ο δανειστής πρέπει να παρέχει αποδείξεις για να πείσει το δικαστήριο ότι υφίσταται πραγματικός κίνδυνος που αιτιολογεί την ανάγκη δέσμευσης του λογαριασμού του οφειλέτη. Εάν ο δανειστής ζητήσει την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού πριν από την έκδοση απόφασης για την κύρια υπόθεση, θα πρέπει επίσης να προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις ότι υπάρχουν πιθανότητες να κριθεί βάσιμη η αγωγή για την κυρία υπόθεση.

- Για την υποβολή αίτησης προς έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού χρησιμοποιείται τυποποιημένο έντυπο, μαζί με όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα.
- Ορίζονται αυστηρές προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να ολοκληρωθούν τα διάφορα βήματα της διαδικασίας· αυτές ποικίλλουν ανάλογα με το αν ο δανειστής έχει ήδη εξασφαλίσει δικαστική απόφαση επί της ουσίας ή όχι.
- Ο δανειστής έχει το δικαίωμα να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της άρνησης έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού.
- Προκειμένου να διασφαλιστεί το στοιχείο του αιφνιδιασμού και η χρησιμότητα της ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού, ο οφειλέτης δεν ενημερώνεται πριν από την εκτέλεσή της.

Η αίτηση πρέπει να περιέχει τα στοιχεία ταυτοποίησης του αιτούντος (όνομα, ημερομηνία γέννησης, αριθμό ταυτότητας, αριθμό μητρώου νομικών προσώπων κ.λπ.), το ποσό της απαίτησης, τα στοιχεία της τράπεζας, αλλά όχι απαραίτητα τα δεδομένα συγκεκριμένων τραπεζικών λογαριασμών (όπως, για παράδειγμα, τον αριθμό του τραπεζικού λογαριασμού). Εάν ο δανειστής δεν γνωρίζει τα στοιχεία λογαριασμού του οφειλέτη, μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να ζητήσει από το δικαστήριο την παροχή των στοιχείων λογαριασμού από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα εκτέλεσης της ΕΕ.

Αναγνώριση, εκτελεστότητα και εκτέλεση ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού

Οι ευρωπαϊκές διαταγές δέσμευσης λογαριασμού που εκδίδονται σε χώρα της ΕΕ σύμφωνα με τον κανονισμό πρέπει να αναγνωρίζονται και να καθίστανται εκτελεστές σε άλλη χώρα της ΕΕ χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικασία ή κήρυξη εκτελεστότητας. Η διαταγή δέσμευσης του τραπεζικού λογαριασμού κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης. Η αρχή του κράτους εκτέλεσης κοινοποιεί τη διαταγή στην τράπεζα, που υποχρεούται να δεσμεύσει τα αντίστοιχα ποσά από τους λογαριασμούς του οφειλέτη.

Η τράπεζα υποχρεούται να δηλώσει εάν η ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού οδήγησε στη δέσμευση καταθέσεων του οφειλέτη, μέσω τυποποιημένου εντύπου. Ο οφειλέτης υποχρεούται να αιτηθεί την αποδέσμευση τυχόν δεσμευμένων καταθέσεων που υπερβαίνουν το ποσό που ορίζεται στη διαταγή. Ορισμένα ποσά, όπως ποσά που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση των μέσων διαβίωσης του οφειλέτη και της οικογενείας του, μπορεί να εξαιρούνται από την κατάσχεση κατά τα προβλεπόμενα στο δίκαιο της χώρας εκτέλεσης.

Διασφαλίσεις για τον οφειλέτη

Προκειμένου να αντισταθμιστεί η απουσία πρόβλεψης για προηγούμενη ακρόαση, προβλέπονται οι ακόλουθες διασφαλίσεις για τον οφειλέτη, ώστε να αποτραπεί τυχόν κατάχρηση της ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού:

- (α) **ένδικα μέσα**, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος άσκησης έφεσης, του δικαιώματος προβολής αντιρρήσεων και του δικαιώματος άσκησης αίτησης επανεξέτασης της διαταγής, προκειμένου ο οφειλέτης να μπορεί να αμφισβητήσει την ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού μόλις ενημερωθεί για τη δέσμευση των λογαριασμών του·
- (β) κανόνες σχετικά με την **παροχή εγγύησης** από τον δανειστή, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο οφειλέτης μπορεί να αποζημιωθεί για οποιαδήποτε ζημία υποστεί από την ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού·
- (γ) κανόνες σχετικά με την **ευθύνη του δανειστή** για οποιαδήποτε ζημία υποστεί ο οφειλέτης από την ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού και οφείλεται σε υπαιτιότητα του δανειστή.

Έντυπα

Για την εκτέλεση των ανωτέρω διαδικασιών έχουν αναπτυχθεί εννέα ειδικά έντυπα σχετικά με την ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού, τα οποία περιλαμβάνονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1823.

Λοιπές διατάξεις

Ο κανονισμός εξετάζει επίσης διάφορα συναφή θέματα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η νομική εκπροσώπηση, τα δικαστικά έξοδα, τα έξοδα των τραπεζών, τα τέλη που επιβάλλουν οι αρχές, η προστασία δεδομένων και η γλώσσα των εγγράφων.

Ο κανονισμός δεν επηρεάζει την εφαρμογή ορισμένων συναφών πράξεων, όπως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 (σχετικά με την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων) και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 (σχετικά με τη διεξαγωγή αποδείξεων).

Αφερεγγυότητα

Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 – Διαδικασίες αφερεγγυότητας

Σκοπός κανονισμού: η διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης των διαδικασιών αφερεγγυότητας που αφορούν ένα άτομο ή μια επιχείρηση που έχει επιχειρηματικές δραστηριότητες ή οικονομικά συμφέροντα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ από αυτό στο οποίο συνήθως εδρεύει.

Πεδίο εφαρμογής: Ο κανονισμός εφαρμόζεται σε διαδικασίες οι οποίες περιλαμβάνουν όλους ή σημαντικό ποσοστό των πιστωτών του οφειλέτη, βασίζονται σε νομοθεσία περί αφερεγγυότητας και στο πλαίσιο των οποίων, για τους σκοπούς της διάσωσης, της αναδιάρθρωσης χρέους, της εξυγίανσης ή της εκκαθάρισης:

- (α) ο οφειλέτης στερείται, εν όλω ή εν μέρει, τα περιουσιακά του στοιχεία και διορίζεται διαχειριστής διαδικασίας αφερεγγυότητας, όπως ένας εκκαθαριστής·
- (β) τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποθέσεις του οφειλέτη τίθενται υπό δικαστικό έλεγχο ή επιτήρηση· ή
- (γ) οι διαδικασίες διακόπτονται προκειμένου να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του, εφόσον:

- οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται στο πλαίσιο διαδικασιών που αποσκοπούν στην προστασία του συνόλου των πιστωτών·
- αποτύχουν οι διαπραγματεύσεις, οπότε σε αυτήν την περίπτωση τηρείται ένας εκ των δύο άλλων τύπων διαδικασιών που παρατίθενται παραπάνω.

Ο κανονισμός καλύπτει «προληπτικές» διαδικασίες αφερεγγυότητας που προβλέπονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, οι οποίες μπορούν να ξεκινήσουν έγκαιρα, προκειμένου να αυξηθούν οι πιθανότητες διάσωσης της επιχείρησης. Αυτές οι διαδικασίες απαριθμούνται στο παράρτημα Α. Καλύπτει επίσης ένα ευρύτερο φάσμα προσωπικών διαδικασιών αφερεγγυότητας.

Ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται στη Δανία.

Ο κανονισμός θεσπίζει πανευρωπαϊκούς κανόνες προκειμένου:

- (α) να καθοριστεί ποιο κράτος μέλος είναι αρμόδιο να αρχίσει μια διαδικασία αφερεγγυότητας·
- (β) να καθοριστεί το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο·
- (γ) να καθιερωθεί η αναγνώριση της απόφασης του δικαστηρίου, όταν μια εταιρεία, ένας έμπορος ή ένας ιδιώτης καταστεί αφερέγγυος.

Δικαιοδοσία

Οι διαδικασίες διεξάγονται στα δικαστήρια της χώρας της ΕΕ όπου βρίσκεται το κέντρο των κύριων συμφερόντων του οφειλέτη. Αυτό τεκμαίρεται ως:

- η τοποθεσία της καταστατικής έδρας, σε περίπτωση εταιρείας ή νομικού προσώπου·
- ο τόπος της κύριας επιχειρηματικής δραστηριότητας, στην περίπτωση ενός ατόμου που διευθύνει μια επιχείρηση ή μια επαγγελματική δραστηριότητα·
- η τοποθεσία συνήθους διαμονής, στην περίπτωση οποιουδήποτε άλλου ατόμου.

Αυτά τα τεκμήρια δεν εφαρμόζονται εάν η τοποθεσία αλλάξει εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος πριν από την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας (3 μήνες στις πρώτες δύο περιπτώσεις και 6 μήνες στην τρίτη περίπτωση).

Αν ο οφειλέτης έχει τόπο δραστηριότητας σε άλλη χώρα της ΕΕ από εκείνη όπου βρίσκεται το κέντρο των κύριων συμφερόντων του, η εν λόγω χώρα της ΕΕ δύναται επίσης να κινήσει διαδικασία αφερεγγυότητας κατά του οφειλέτη. Ωστόσο, αυτή η «δευτερεύουσα διαδικασία» περιορίζεται στα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει στην εν λόγω χώρα.

Εφαρμοστέο δίκαιο

Σε γενικές γραμμές, το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία διεξάγεται η διαδικασία. Το εν λόγω δίκαιο ρυθμίζει τις προϋποθέσεις για την έναρξη και την παύση των διαδικασιών και τη διεξαγωγή τους. Αυτό περιλαμβάνει τον προσδιορισμό:

- (α) των οφειλετών κατά των οποίων μπορεί να ασκηθεί μια αγωγή·
- (β) των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν μέρος της πτωχευτικής περιουσίας·
- (γ) των δικαιωμάτων των πιστωτών μετά την περάτωση της υπόθεσης·
- (δ) του καταλογισμού των εξόδων και των δαπανών της διαδικασίας.

Αναγνώριση και εκτέλεση

Μόλις τεθεί σε ισχύ η απόφαση έναρξης διαδικασίας αφερεγγυότητας σε μια χώρα της ΕΕ, πρέπει να αναγνωριστεί και σε όλα τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ με την ίδια ισχύ.

Μητρώα αφερεγγυότητας

Για να διασφαλιστεί πιο αποτελεσματικά ότι οι πιστωτές και τα δικαστήρια λαμβάνουν σχετικές πληροφορίες και για να αποφευχθεί η εκκίνηση παράλληλων διαδικασιών, οι χώρες της ΕΕ υποχρεούνται να δημοσιεύσουν σχετικές πληροφορίες όσον αφορά διασυνοριακές υποθέσεις αφερεγγυότητας σε ένα ηλεκτρονικό μητρώο προσβάσιμο στο κοινό. Τα εν λόγω μητρώα θα είναι διασυνδεδεμένα μέσω της διαδικτυακής πύλης της ηλεκτρονικής ευρωπαϊκής δικαιοσύνης, σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας δεδομένων της ΕΕ.

Διαδικασίες αφερεγγυότητας ομίλων

Ο κανονισμός δημιουργεί μια ειδική προσέγγιση για την αντιμετώπιση της αφερεγγυότητας των μελών ενός ομίλου εταιρειών. Σε αυτήν περιλαμβάνονται τα εξής:

- κανόνες που απαιτούν από τους διάφορους εμπλεκόμενους διαχειριστές διαδικασιών αφερεγγυότητας και τα δικαστήρια να συνεργάζονται και να επικοινωνούν μεταξύ τους·
- περιορισμένα δικαιώματα άσκησης αγωγής για τον διαχειριστή διαδικασιών αφερεγγυότητας, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας σχετικά με ένα άλλο μέλος του ίδιου ομίλου·
- ένα ειδικό σύστημα για τον συντονισμό των διαδικασιών που αφορούν τον ίδιο όμιλο εταιρειών («διαδικασία συντονισμού σε επίπεδο ομίλου»).

Κυκλοφορία εγγράφων

Σκοπός κανονισμού: η μείωση της γραφειοκρατίας και του κόστους για τους πολίτες όταν προσκομίζουν στις αρχές μιας χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ένα δημόσιο έγγραφο που έχει εκδοθεί από τις αρχές άλλης χώρας της ΕΕ. Μέσω της επίτευξης των εν λόγω στόχων, ο κανονισμός προωθεί την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της ΕΕ και διασφαλίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των δημόσιων εγγράφων.

Πεδίο εφαρμογής: Ο κανονισμός καλύπτει τα δημόσια έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών εγγράφων, συμβολαιογραφικών πράξεων, δικαστικών αποφάσεων και προξενικών εγγράφων σε ορισμένους τομείς. Καταργεί την απαίτηση για επισημείωση και απλουστεύει τις διατυπώσεις σε σχέση με τα επικυρωμένα αντίγραφα και τις μεταφράσεις.

Οι τομείς που καλύπτονται από τον κανονισμό είναι οι εξής:

- γέννηση·
- θάνατος·
- όνομα·
- γάμος, συμπεριλαμβανομένων της ικανότητας για σύναψη γάμου και της οικογενειακής κατάστασης·
- διαζύγιο, δικαστικός χωρισμός ή ακύρωση γάμου·
- καταχωρισμένη συμβίωση, συμπεριλαμβανομένων της ικανότητας για σύναψη σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης και της κατάστασης από άποψη καταχωρισμένης συμβίωσης·
- λύση σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης, δικαστικός χωρισμός ή ακύρωση καταχωρισμένης συμβίωσης·
- γονική ιδιότητα, συμπεριλαμβανομένης της υιοθεσίας·

- κατοικία και/ή διαμονή·
- ιθαγένεια·
- λευκό ποινικό μητρώο·
- το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις δημοτικές εκλογές και τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο κανονισμός καλύπτει μόνο τη γνησιότητα του δημόσιου εγγράφου και όχι την αναγνώριση των περιεχομένων ή των αποτελεσμάτων του. Δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση αναγνώρισης έννομων αποτελεσμάτων σχετικά με το περιεχόμενο δημόσιων εγγράφων, αλλά λειτουργεί απλά ως επαρκής απόδειξη για ένα σύνολο περιστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ύπαρξης έννομης σχέσης, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης.

Κατάργηση της απαίτησης επισημείωσης

Για τους τομείς που καλύπτονται από τον κανονισμό, όταν ένας πολίτης προσκομίζει στις αρχές μιας χώρας της ΕΕ ένα δημόσιο έγγραφο που έχει εκδοθεί από τις αρχές άλλης χώρας της ΕΕ, οι παραλήπτριες αρχές δεν μπορούν να απαιτήσουν να φέρει το έγγραφο σφραγίδα επισημείωσης (η σφραγίδα επισημείωσης έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να αποδεικνύει τη γνησιότητα ενός δημόσιου εγγράφου που έχει εκδοθεί σε ξένη χώρα — apostille).

Επικυρωμένα αντίγραφα

Οι χώρες της ΕΕ μπορούν να απαιτήσουν την προσκόμιση του πρωτότυπου δημόσιου εγγράφου ή επικυρωμένου αντίγραφου του, αλλά όχι και τα δύο ταυτόχρονα. Αν μια χώρα της ΕΕ αποδέχεται την προσκόμιση επικυρωμένου αντίγραφου αντί του πρωτότυπου, πρέπει να αποδεχτεί επικυρωμένο αντίγραφο που έχει καταρτιστεί σε άλλη χώρα της ΕΕ.

Μεταφράσεις

Η χώρα της ΕΕ στην οποία προσκομίζεται το δημόσιο έγγραφο δεν μπορεί να απαιτήσει μετάφραση, αν το δημόσιο έγγραφο έχει συνταχθεί σε μία από τις επίσημες γλώσσες της χώρας της ΕΕ ή σε μία ανεπίσημη γλώσσα την οποία η χώρα της ΕΕ μπορεί να αποδεχτεί.

Εξάλλου, δεν μπορεί να απαιτηθεί μετάφραση όταν το δημόσιο έγγραφο συνοδεύεται από πολύγλωσσο τυποποιημένο έντυπο. Αυτό ισχύει, εφόσον η αρχή στην οποία προσκομίζεται το δημόσιο έγγραφο κρίνει ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο έντυπο επαρκούν για την επεξεργασία του εγγράφου.

Πολύγλωσσα τυποποιημένα έγγραφα

Ο κανονισμός προβλέπει προαιρετικά πολύγλωσσα τυποποιημένα έντυπα σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ. Τα έντυπα μπορούν να προσκομίζονται από πολίτες σε άλλη χώρα της ΕΕ ως μεταφραστικά βοηθήματα που επισυνάπτονται στα δημόσια έγγραφα τους ώστε να υπερβαίνονται οι απαιτήσεις μετάφρασης. Αν το δημόσιο έγγραφο που προσκομίσθηκε συνοδεύεται από πολύγλωσσο τυποποιημένο έντυπο, η παραλήπτρια χώρα της ΕΕ μπορεί να απαιτήσει μετάφραση εγγράφου μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Εφόσον υφίστανται τέτοιες περιστάσεις και η παραλήπτρια χώρα της ΕΕ απαιτεί επικυρωμένη μετάφραση, οφείλει να αποδεχτεί επικυρωμένη μετάφραση που έγινε σε άλλη χώρα της ΕΕ.

Τα πολύγλωσσα τυποποιημένα έγγραφα ως βοηθήματα μετάφρασης δημόσιων εγγράφων διατίθενται για έγγραφα που αφορούν:

- (α) γέννηση·
- (β) το ότι ένα πρόσωπο βρίσκεται στη ζωή·
- (γ) θάνατο·

- (δ) γάμο, συμπεριλαμβανομένων της ικανότητας για σύναψη γάμου και της οικογενειακής κατάστασης·
- (ε) καταχωρισμένη συμβίωση, συμπεριλαμβανομένων της ικανότητας για σύναψη σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης και της κατάστασης από άποψη καταχωρισμένης συμβίωσης·
- (στ) κατοικία και/ή διαμονή·
- (ζ) λευκό ποινικό μητρώο.

Παραπονημένα έγγραφα

Ο κανονισμός θεσπίζει μηχανισμό συνεργασίας ανάμεσα στις αρχές των χωρών της ΕΕ για την καταπολέμηση των παραπονημένων δημόσιων εγγράφων. Ο μηχανισμός συνεργασίας βασίζεται σε υφιστάμενο σύστημα ΤΠ (το σύστημα πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς). Ο μηχανισμός συνεργασίας επιτρέπει στις αρχές της παραλήπτριας χώρας της ΕΕ να συνομιλήσουν με τις αρχές της χώρας της ΕΕ έκδοσης, εφόσον διατηρούν εύλογες αμφιβολίες για τη γνησιότητα του δημόσιου εγγράφου που προσκομίστηκε από πολίτη.

Διοικητική συνεργασία

Ο κανονισμός 2016/1191 κατοχυρώνει τη διευκόλυνση της διοικητικής συνεργασίας για την επαλήθευση της γνησιότητας εγγράφων. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, κάθε κράτος μέλος ορίζει τουλάχιστον μία κεντρική αρχή για να ασκεί τα καθήκοντα που συνδέονται με την εφαρμογή του. Το Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά («IMI») τίθεται στη διάθεση των αρμόδιων αρχών για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/1191, προκειμένου να διευκολυνθεί η επικοινωνία τους με τις αντίστοιχες αρχές άλλων χωρών της ΕΕ (ΕΟΧ).

Επαλήθευση γνησιότητας δημοσίου εγγράφου

Σε περίπτωση που οι αρχές του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται δημόσιο έγγραφο (ή το επικυρωμένο του αντίγραφο) έχουν εύλογες αμφιβολίες σχετικά με τη γνησιότητα αυτών των εγγράφων, προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες:

- ελέγχουν τα διαθέσιμα υποδείγματα εγγράφων στο αποθετήριο του IMI,
- εάν εξακολουθούν να έχουν αμφιβολίες, υποβάλουν αιτήσεις για παροχή πληροφοριών μέσω του IMI:
 - (α) στην αρχή που εξέδωσε το δημόσιο έγγραφο ή το επικυρωμένο αντίγραφο ή σε αμφότερες, ή
 - (β) στην κεντρική αρχή του εν λόγω κράτους μέλους.